

O VERBO

Un verbo é unha clase de palabra que **expresa a acción** realizada polo suxeito.

Un verbo é unha palabra **variable** que pode expresarse mediante os seus morfemas de **modo, tempo aspecto, número e persoa**.

O verbo funciona como **predicado** e é o elemento **nuclear** e **imprescindible** da oracións.

CONSTITUÍNTES DO VERBO

Tema	Raíz ou lexema	Indica o significado léxico
	Vogal temática	Indica a conjugación verbal á que pertence: 1º conjugación: -a- (falar) 2º conjugación: -e- (correr) 3º conjugación: -i- (partir)
Desinencias	Morfema modo-temporal	Indica o modo (indicativo, subxuntivo, imperativo) Indica o tempo (presente, pasado, futuro)
	Morfema número-persoa	Indica o número (singular/plural) e a persoa (1º, 2º, 3º)

MODOS	TEMPO		MORF	PISTA
INDICATIVO A acción preséntase de maneira real ou obxectivo <i>Virás o xoves</i>	Presente	A acción verbal coincide co momento da fala: <i>Agora ves unha película</i>		Hoxe Agora
	Pretérito	A acción transcorreu no pasado, antes do momento da fala: <i>onte fun ao cine</i>		Onte
	Copretérito	A acción transcorreu no pasado, sen indicar o comezo nin o final: <i>Cando chegaches, ela cantaba</i> A acción é habitual no pasado: <i>antes había osos nas montañas</i>	-aba- -ía-	
	Antepretérito	A acción é anterior a un momento pasado: <i>Cando ti chegaches ela xa marchara</i>	-ra-	
	Pospretérito	A acción é posterior a un momento do pasado: <i>Eu xa sabía que gañarías o campionato.</i>	-ría	
	Futuro	A acción acontecerá despois do momento de fala: <i>Verémonos mañá</i>	-re-	Mañá
SUBXUNTIVO A acción preséntase de maneira subxectiva. O falante expresa os seus desexos, sentimentos, dúbidas... <i>Oxalá veñas</i>	Presente	A acción coincide co momento de falar: <i>pídeme o que queiras</i> A acción realízase no futuro: <i>quero que veñas mañá</i>		Oxalá
	Pretérito	A acción refírese ao pasado: <i>Díxenvos que falásedes máis baixo</i>		Oxalá
	Futuro	A acción acontecerá nun momento posterior: <i>Cando puideredes vide visitarse</i> O seu uso é moi reducido		
IMPERATIVO Expresa orde, prohibición, consello, petición... <i>Ven aquí axiña</i>	Presente	Expresa unha orde: <i>Abre a porta, pechade a ventá</i> No imperativo negativo empregaremos as formas de presente de subxuntivo: <i>Non abras a porta, non pechedes a ventá</i>		Ordénoche
PARTICIPIO	1º conxugación -ado: <i>cantado</i> 2º conxugación -ido: <i>comido</i> 3º conxugación -ido: <i>partido</i>		-ado -ido -ido	
XERUNDIO	1º conxugación -ando: <i>cantando</i> 2º conxugación -endo: <i>comendo</i> 3º conxugación -indo: <i>partindo</i>		-ando -endo -indo	
INFINITO	Infinito non persoal	Carece de morfemas persoais de número e persoa: <i>cantar, comer, partir</i>	-ar/ -er -ir	
	Infinitivo conxugado (persoal)	Ten morfemas de número e persoa: <i>ao saírmos de clase, iremos ao cine.</i>		

MODO INDICATIVO						
1ª CONJUGACIÓN	PRESENTE	COPRETÉRITO	PRETÉRITO	ANTEPRETÉRITO	FUTURO	POSPRETÉRITO
	Cant-o	Cant- ab -a	Cant-ei	Cant- ara	Cant-ar-ei	Cant-arí-a
	Cant-as	Cant- ab -as	Cant-aches	Cant- ara -s	Cant-ar-ás	Cant-arí-as
	Cant-a	Cant- ab -a	Cant-ou	Cant- ara	Cant-ar-á	Cant-arí-a
	Cantamos	Cant- ab -amos	Cant-amos	Cant- ara -mos	Cant-ar-emos	Cant-ari-amos
	Cant-ades	Cant- ab -ades	Cant-astes	Cant- ara -des	Cant-ar-edes	Cant-ari-ades
	Cant-an	Cant- ab -an	Cant-aron	Cant- ara -n	Cant-ar-án	Cant-arí-an
	MODO SUBJUNTIVO			FORMAS NOMINAIS E MODO IMPERATIVO		
	PRESENTE	PRETÉRITO	FUTURO	INF CONJUGADO	INFINITIVO: Cantar	
	Cant- e	Cantas-e	Cantar	Cantar	PARTICIPIO: Cantado	
	Cant- es	Cantas-es	Cantares	Cantares	XERUNDIO: Cantando	
	Cant- e	Cantas-e	Cantar	Cantar	IMPERATIVO: Canta (ti), Cantade (vós)	
	Cant- emos	Cantás-emos	Cantarmos	Cantarmos		
	Cant- edes	Cantás-edes	Cantardes	Cantardes		
	Cant- en	Cantas-en	Cantaren	Cantaren		

MODO INDICATIVO						
2ª CONJUGACIÓN	PRESENTE	COPRETÉRITO	PRETÉRITO	ANTEPRETÉRITO	FUTURO	POSPRETÉRITO
	Como	Comía	Comín	Comera	Comerá	Comería
	Comes	Comías	Comiches	Comeras	Comerás	Comerías
	Come	Comía	Comeu	Comera	Comerá	Comería
	Comemos	Comiamos	Comemos	Comeramos	Comeremos	Comeríamos
	Comedes	Comiades	Comestes	Comerades	Comeredes	Comeriades
	Comen	Comían	Comeron	Comeran	Comerán	Comerían
	MODO SUBJUNTIVO			FORMAS NOMINAIS E MODO IMPERATIVO		
	PRESENTE	PRETÉRITO	FUTURO	INF CONJUGADO	INFINITIVO: Comer	
	Coma	Comese	Comer	Comer	PARTICIPIO: Comido / comesto	
	Comas	Comeses	Comeres	Comeres	XERUNDIO: Comendo	
	Coma	Comese	Comer	Comer	IMPERATIVO: come (ti), comede (vós)	
	Comamos	Comésemos	Comermos	Comermos		
	Comades	Comésedes	Comerdes	Comerdes		
	Coman	Comesen	Comeren	Comeren		

MODO INDICATIVO						
3ª CONJUGACIÓN	PRESENTE	COPRETÉRITO	PRETÉRITO	ANTEPRETÉRITO	FUTURO	POSPRETÉRITO
	Parto	Partía	Partín	Partira	Partirei	Partiría
	Partes	Partías	Partiches	Partiras	Partirás	Partirías
	Parte	Partía	Partiu	Partira	Partirá	Partiría
	Partimos	Partiamos	Partimos	Partiramos	Partiremos	Partiríamos
	Partides	Partiades	Partistes	Partirades	Partiredes	Partiriades
	Parten	Partían	Partiron	Partiran	Partirán	Partirían
	MODO SUBJUNTIVO			FORMAS NOMINAIS E MODO IMPERATIVO		
	PRESENTE	PRETÉRITO	FUTURO	INF CONJUGADO	INFINITIVO: partir	
	Parta	Partise	Partir	Partir	PARTICIPIO: partido	
	Partas	Partises	Partires	Partires	XERUNDIO: partindo	
	Parta	Partise	Partir	Partir	IMPERATIVO: parte (ti), partide (vós)	
	Partamos	Partísemos	Partirmos	Partirmos		
	Partades	Partísedes	Partirdes	Partirdes		
	Partan	Partisen	Partiren	Partiren		

